

SDBiH
Socijaldemokrate
Bosne i Hercegovine

**ZA IZBORE BEZ
KRAĐE GLASOVA**

UKLJUČI SE

JER 1+1 NIJE 3

Anketa na www.sdbih.ba

NAZIV PROJEKTA

„Za izbore bez krađe glasova“

CILJ PROJEKTA

Animiranje građana, nevladinih organizacija i političkih stranaka da zajedničkim aktivnostima onemogućimo izborne prevare donošenjem Odluke o uvođenju informacionih tehnologija u izborni proces .

ZNAČAJ PROJEKTA

Kao jedno od najvećih dostignuća slobodnog demokratskog društva, izbori predstavljaju izbornu volju građana kojom oni daju povjerenje određenom političkom subjektu da ih predstavlja obnašanjem vlasti u četverogodišnjem mandatu.

Stvarnost je u BiH nažalost puno drugačija i ona se iz izbornog ciklusa u izborni ciklus konstantno ponavlja tako što „moćne“ ili „velike“ stranke ili partije, svojom „mašinerijom“ posmatrača i članova biračkih odbora jednostavno „prekroje“ izborne rezultate u svoju korist, a na štetu građana i naravno na uštrb jednog od najsvetijeg prava demokratskih društava - prava na poštovanje izborne volje birača.

Nikakve kaznene mjere do sada nisu dale odgovor na ove zloupotrebe, čak se da naslutiti i svojevrsna nemoć CIK-a da se odupre ovom zlu.

Ovdje se dakle radi o najgoroj mogućoj zloupotrebi prava građana da biraju, a rješenje je vrlo jednostavno – uvesti mjere Korištenja informacionih tehnologija u izbornom procesu“ od glasanja do prebrojavanja glasova.

Naravno, „velike“ stranke ili se samo deklarativno izjašnjavaju za ovu inicijativu ili otvoreno glasaju protiv iste pravdajući to nedostatkom sredstava.

I tako, priča o izborima i izbornim prevarama vješto je pretočena na nacionalni ili građanski „teritorij“, pitanjem legitimnog predstavljanja nekog od naroda, pitanjem nacionalne ugroženosti jednog od drugog ili trećeg naroda i sl., a u stvarnosti nama se pred očima svake dvije godine odvija jedna od dvije ili tri najveće korupcijske afere ili kriminalne radnje sa izbornim krađama.

S pravom se kod mnogih građana postavlja pitanje pa dokle više?

Šta to treba da se desi da se ovo zlo zaustavi?

Zar nam trebaju demonstracije i bunt građana poput onog iz 2014.godine (nažalost bio je samo u Federaciji BiH) ili još gore, da neko rizikuje svoj život za prava koja mu se na očigled cjelokupne BiH javnosti oduzimaju?

Mislimo da je strpljenje građana dostiglo kritičan nivo i da sljedeći izbori mogu biti veoma osjetljivi u sigurnosnom smislu ukoliko nadležni organi hitno ne poduzmu navedene mjere!

Mi-Socijaldemokrate BiH želimo da agitovanjem i promovisanjem uvođenja novih tehnologija u izborni proces, u cilju sprečavanja krađe glasova, pošaljemo poziv građanima da budu aktivni sudionici procesa kojim se ta mjera izričito zahtijeva.

Želja nam je da formiramo široku koaliciju političkih stranaka, nevladinih organizacija, različitih udruženja građana i pojedinačno građana koji će svojim djelovanjem izdejstvovati zakonit izborni proces i ostvariti pravo na poštovanje biračke volje.

ŠTA SMO PLANIRALI

U prvoj fazi realizacije projekta vrlo je važno da se PROJEKAT VIDI, da se za PROJEKAT ČUJE i da se o PROJEKTU PRIČA u vezi s čim smo poduzeli nekoliko aktivnosti.

Iako limitirani nedostatkom novčanih sredstava u decembru 2023.godine smo ,uz donacije i pomoć nekih vlasnika oglašivača, putem 16 bilborda i dva reklamna displeja poslali poruku građanima TK i šire kojom ih pozivamo da podrže ovaj projekat i da se uključe u anketu.

Za manje od mjesec dana u anketu se uključilo više od hiljadu građana.

Klub poslanika SDBiH u Skupštini Tuzlanskog kantona podnio je inicijativu kojom se traži da Skupština izglasa Deklaraciju kojom se traži uvođenje novih tehnologija u izborni proces u BiH kako bi se spriječile krađe glasova.

Inicijativa je prihvaćena i slijedi priprema Deklaracije.

Svi vijećnici SDBiH su pred svojim lokalnim vijećima već podnijeli (ili će to učiniti do kraja mjeseca) inicijativu kojom se traži da Skupština TK usvoji navedenu Deklaraciju.

U nastavku realizacije projekta planiramo organizaciju dodatnih aktivnosti:

JAVNI SKUPOVI:

- Okrugli stolovi
  - Javne tribine (Forum građana)
- a) Prezentovati projekat, faktografski predstaviti stanje sa krađom glasova, spornim prebrojavanjem i netransparentnim glasanjem,
  - b) Osvrt na ovo pitanje sa pozicije CIK-a, stav o istom od ureda Visokog predstavnika , mišljenje i prijedlozi ne vladinih organizacija, prije svih članice Koalicije „Pod lupom“ i druge;

- c) Argumentovati ZAHTJEV uz poziv građanima da se bore za zaštitu svoje izborne volje;
- d) Planirati učešće za goste: predstavnik CIK BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a, ambasada, nevladinih organizacija koje se uže bave Izbornom tematikom te političara koji dobro poznaju navedenu problematiku.

INFO PULTOVI

- Potpisivanje peticije od strane građana Za uvođenje informacionih tehnologija u izborni proces;
- Info pultove realizovati uz brošure u kojima je prezentovan ovaj projekat sa jasnim označavanjem krivaca ako se isti ne realizuje;
- Nastaviti sa anketom na stranici SDBiH:
„Jeste li za obavezno uvođenje informacionih tehnologija u izborni proces; kako bi se izbjegle prevare i krađe glasova?“ sa ponuđenim odgovorima DA ili NE

-Kontinuirano obavještavanje pratilaca stranice o trenutnim aktivnostima po projektu kao i određene analize koliku podršku imamo od građana u anketi i potpisivanju peticije.

OMETAJUĆI FAKTORI:

Dva su ometajuća faktora koji mogu utjecati na stepen uspješnosti provedbe ovog projekta.

Jedan od njih je snaga ili moć tzv. „velikih“ stranaka ili partija koje će se teško odreći svoje prednosti i mogućnosti, a ta je vrlo razvijena stranačka infrastruktura sa brojnim članstvom u već podijeljenim zonama u kojima „vladaju“, sa brojnim i izvježbanim članovima biračkih odbora i posmatrača i sa neograničenim novčanim sredstvima baziranim često na zloupotrebi javnih preduzeća i institucija BiH.

Drugi bitan faktor jeste nemoć CIK-a BiH koji nema podršku gore navedenih „velikih“ parlamentarnih stranaka tako da sve što CIK radi u ovom smislu jesu dokumenti koji u principu „kupe prašinu“.

CIK BiH je u oktobru 2021.godine predstavio „srednjoročni plan rada CIK-a BiH“ u kojem iznosi podatke da je još 2018.godine od EU CIK BiH dobio 300.000 eura za izradu „Strategije za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u BiH.“

Tražena sredstva dobivena su u okviru IPA sredstava, odabran je izvođač projekta, usvojen u Parlamentarnoj skupštini BiH 2020.godine traženi projekat: „Strategija i akcioni plan za poboljšanje integriteta, transparentnosti i efikasnosti izbornog procesa.“

Sušтина je da je potrebno cca 10 miliona KM za nabavku laptopa, čitača biometrijskih podataka i dodatne telekomunikacione opreme kojom bi se u saradnji CIK-a i IDEEA unaprijedio izborni proces u smislu transparentnosti i to bez izmjena izbornog zakona BiH.

Naravno, od svega navedenog nema ništa jer nema političke volje za dodjelu ovih sredstava ka CIK-u BiH u planiranom budžetu.

CIK BiH je uradio i „Strateški plan CIK BiH za 2024 – 2027.“ kojim je u dijelu Strateški pravci 2: „Korištenje informacionih tehnologija u izbornom procesu“ predviđena implementacija istog do 2027.godne - znači još najmanje dva izborna ciklusa sa KRAĐOM GLASOVA.

ZAKLJUČAK:

Ne sumnjajući u dobre namjere CIK-a BiH i njegovom strateškom pristupu kvalitetnog i trajnog rješenja korupcije ili zloupotrebe u provođenju izbornog procesa u BiH stvarnost i realnost političkih odnosa u BiH govori da od toga ništa neće biti provedeno u bližoj budućnosti.

CIK BiH u tom smislu nasušno - treba pomoć.

Pomoć u snazi građanskog otpora nezakonitostima u izbornom procesu. Snaga građana u pravednim zahtjevima mora biti izvedena iz realnog predstavljanja stvarnog stanja i uzročnika tog problema te predstavljanja načina rješavanja istog.

SDBiH želi biti dio rješavanja ovog pitanja kao jednog od najvećih korupcionih problema jer iz njega proističe vladanje zasnovano na zloupotrebi glasačke volje.

Pozivamo Vas da budete dio ovog projekta ili da pružite podršku istom kako bismo bili jači i kako bi se glas birača u BiH sačuvao od zloupotrebe,

ZA IZBORE BEZ KRAĐE GLASOVA!